

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

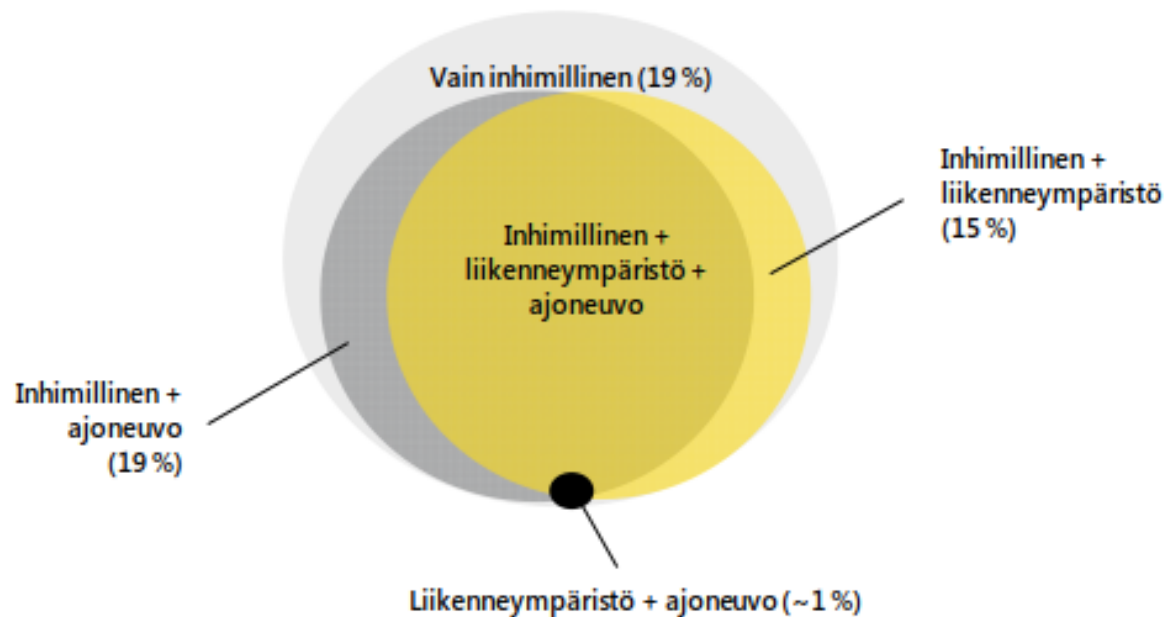
Liikenneturvallisuuustyön perusteet ja toimintamalli Lemi

Lappeenrannan seudun liikenneturvallisuuksuunnitelmat

Liikenneonnettomuuksien taustalla on (lähes) aina (99 %) inhimillinen tekijä!

Onnettomuustietoinstituutti 2017

Kuvio 15. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2011–2015. Inhimillisten, ajoneuvoon ja liikenneympäristöön liittyvien välittömien- ja taustariskien jakautuma.

Lähde: Käsikirja kuntien liikenneturvallisuustyöhön

Taulukko 4. Kuntakohtaisia onnettomuustarkasteluja (Valmixa Oy 2007).

Liikenneonnettomuuksien kuntakohtaisia kustannuksia on tarkasteltu esimerkinomaisesti myös todellisiin tapahtuneisiin onnettomuuksiin perustuen. Alla on esitetty esimerkkitapauksia Mäntsälän kunnan tilinpäätöstiedoista.

Lapsi invalidisoituu 75 prosenttisesti polkupyöräonnettomuudessa

- palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu 1 860 e
- perushoitokäynnit, 4 krt 384 e
- erikoissairaanhoidon, 40 pv. 30 720 e
- kuntoutus, 1 v. 53 290 e
- invakuljetukset koulukäynnin aikoina, 10 v. (nykyarvo) 84 353 e
- omaishoidon tuki eliniän ajan, 43 v, (nykyarvo) 53 636 e
- yhteensä 224 243 e

Nuori kuljettaja kuolee

- palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu 1 860 e
- palo- ja pelastustoimen raivauspalvelu 7 440 e
- verotulon menetys, 45 v. (nykyarvo) 94 608 e
- kaiteen korjaus 15 000 e
- välilliset menetykset (yleishallinto yms.) 9461 e
- yhteensä 124 649 e

lääkäri jalankulkija invalidisoituu

- palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu 1 860 e
- perushoitokäynnit, 4 krt 384 e
- erikoissairaanhoidon, 20 pv. 15 360 e
- omaishoidon tuki, 5 v. (nykyarvo) 11 722 e
- yhteensä 29 326 e

Perheen huoltaja kuolee nokkakolarissa

- palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu 1860 e
- palo- ja pelastustoimen raivauspalvelu 7 440 e
- toimeentulotuki, 15 v. (nykyarvo) 31 910 e
- lasten päivähoito, 2 lasta 15 884 e
- verotulon menetys, 30 v. (nykyarvo) 78 955 e
- välilliset menetykset 47 376 e
- yhteensä 183 525 e

Onnettomuuskustannusten yksikköarvot

(Lähde: Tieliikenteen onnettomuuskustannusten tarkistaminen Kuolemat sekä vakavat ja lievät loukkaantumiset, Trafin tutkimuksia 5/2016)

- Liikennekuolema 2,77 milj. €
- Vakava loukkaantuminen 0,79 milj. €
- Lievä loukkaantuminen 34 000 €

- Kuolemaan johtanut tieliikenneonnettomuus 3,1 milj. €
- Loukkaantumiseen johtanut tieliikenneonnettomuus 128 000 €
- Henkilövahinko-onnettomuus keskimäärin 309 000 euroa.

- Tyypillinen tieliikenneonnettomuus (sis. henkilövahinko-onnettomuudet ja pelkät materiaalivahinko-onnettomuudet) 59 000 €

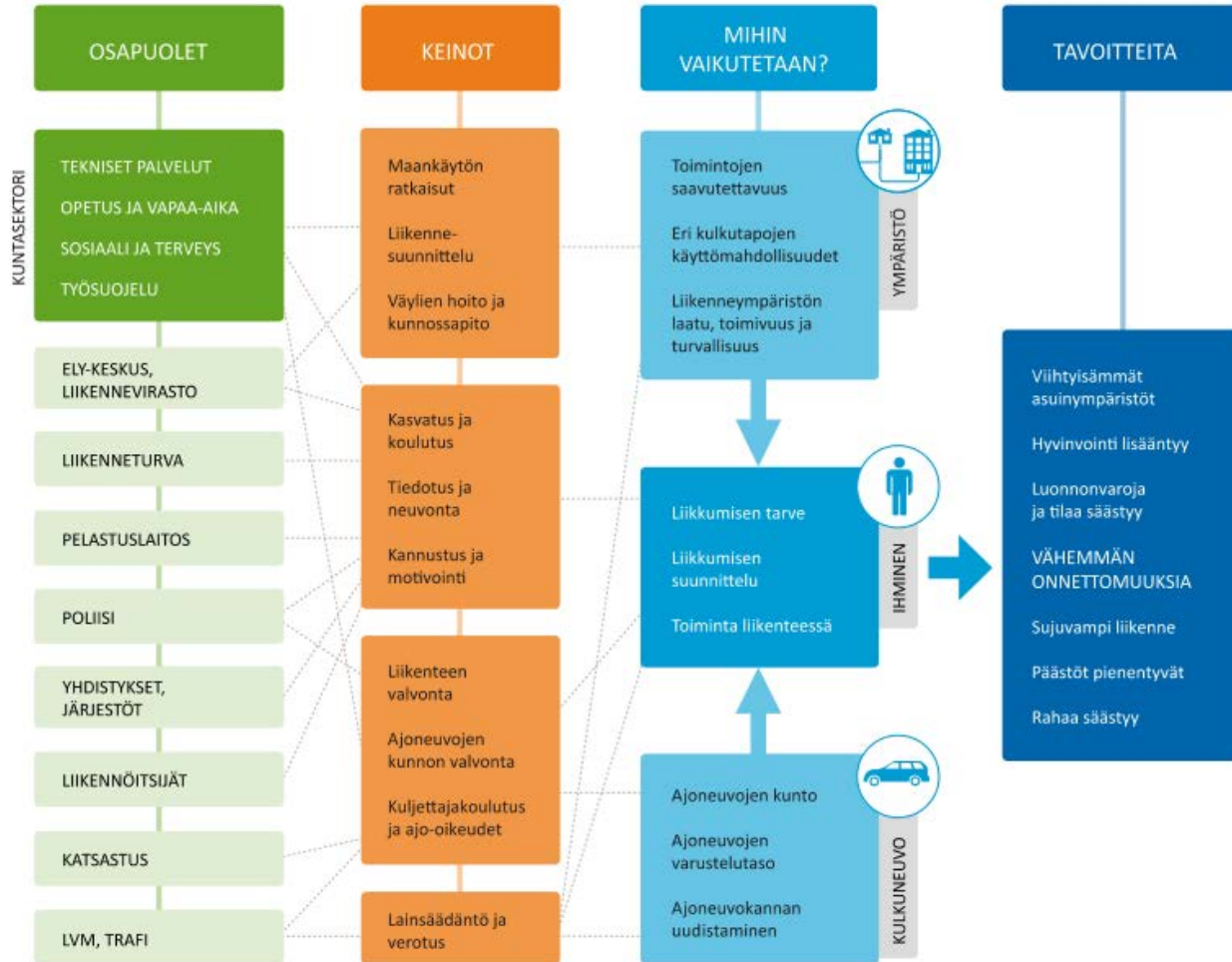

Kuvat: Poliisi

Liikenneturvallisuustyön perusteet

- [Käsikirja kuntien liikenneturvallisuustyöhön](#) ja [Kuntien liikenneturvallisuustyön nettisivusto](#) (Liikenneturva).
- **Liikenneturvallisuustyö on hyvinvoinnin edistämistä.**
 - Kunnan tehtävänä on tarjota kaikille asukkaille yhtäläiset edellytykset terveeseen ja turvalliseen elämään. Kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestäväää kehitystä alueellaan sekä seurata asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä (mm. **kuntalaki**).
- Liikenteen henkilövahinkoja ja turvattomuuden kokemusta voidaan ehkäistä monin tavoin. **Vastuu on yhteinen** (kunta, viranomaiset, sidosryhmät, järjestöt ja kuntalaiset). **Kunnan toiminta ja palvelut tavoittavat jokaisen suomalaisen jossakin elämänvaiheessa → hyvä perusta liikenneturvallisuustyölle**
- **Liikenneturvallisuustyö on pitkäjänteistä perustyötä**, jossa huomioidaan kaikenikäiset asukkaat ja eri liikkujaryhmät. Kaikilla hallintokunnilla on toimintamahdollisuuksia. Hallintokuntien yhteistyö tehostaa toiminnan vaikutusta.
 - → Kaikki tekevät vähän, saadaan yhteensä paljon.
- **Päätäjien sitoutuminen ennaltaehkäisevään liikenneturvallisuustyöhön varmistaa resurssit pitkäjänteiseen työskentelyyn. Henkilöresurssi ja toimintaraha.**
- **Myös imagokysymys!**

Kuva 1. Liikenneturvallisuustyön osapuolia, työkaluja ja toiminnan tavoitteita.

Lähde: Käsikirja kunnan liikenneturvallisuustyöhön

Lemin liikenneturvallisuuustyöryhmän kokoonpano

Kunnan edustajat

- Kunnanjohtaja Jussi Stoor
- Talous- ja hallintojohtaja Pentti Pitkänen
- Sivistystoimenjohtaja Raija Leikola
- Tekninen johtaja Markku Immonen
- Vapaa-aikasihteeri Sirkka Liljander
- Nuoriso-ohjaaja Ville Rautiainen

Yhteistyökumppanit

- Etelä-Karjalan pelastuslaitos, Veli-Matti Huuhka
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Sonja Lehtonen
- Liikenneturva, Tarja Korhonen
- Kaakkois-Suomen poliisilaitos, Matti Hirvonen

Liikenneturvallisuustyöryhmän tehtävät (ohjeellinen)

- Liikenneturvallisuustyön koordinointi kuntatasolla. Liikennekasvatustyöllä suuri painoarvo.
- Kunnan yhteisten toimenpiteiden/kampanjoiden suunnittelu ja vastuujako.
- Liikenneturvallisuus- ja kasvatustyön toimenpiteiden toteutumisen seuranta; myös hallintokuntien ja yhteistyökumppaneiden oma toiminta.
- Toimintasuunnitelman/vuosikellon ylläpito ja päivitys tarpeen mukaan.
- Liikenneturvallisuustilanteen seuranta (mm. liikenneonnettomuudet ja liikenneilmapiiri).
- Ajankohtaisten liikenneturvallisuusasioiden käsittely (mm. aloitteet).
- Liikenneturvallisuusasioista tiedottaminen.
- Tavoitteiden tarkistaminen 2–3 vuoden välein.
- Mahdollisen ajankohtaisen liikenneturvallisuusteeman valinta.

**Liikenneturvallisuustyöryhmän toiminta sopeutetaan käytössä oleviin resursseihin.
Tärkeintä on säännöllinen kokoontuminen.
Liikenneturvallisuustyöhön sisällytetään usein kestävästi liikkumisen edistäminen
(kävely, pyöräily).**

Jäsenten tehtävät

Puheenjohtaja

- vastaa ryhmän koollekutsumisesta ja kokousten järjestämisestä
- välittää tietoa hallintokuntien vastuuhenkilöille sekä sidosryhmille (ryhmän jäsenet) ja
- vastaa ryhmän toiminnan tiedottamisesta sekä sisäisesti että ulkoisesti

Jäsenet

- osallistuvat aktiivisesti kokouksiin
- kertovat toteutuneesta liikenneturvallisuustyöstä omassa hallintokunnassa
- nostavat keskusteluun mahdollisia liikenneturvallisuuteen liittyviä huolenaiheita asukkaiden tai henkilökunnan näkökulmasta
- tuovat esiin mahdolliset henkilöstön koulutustarpeet
- osallistuvat kunnan yhteisten toimien/kampanjoiden ideointiin ja suunnitteluun
- jalkauttavat yhdessä sovitut toimet omassa hallintokunnassa tai organisaatiossa

Jäsenten kannattaa ottaa ryhmästä ”kaikki irti” eli hyödyntää sitä omassa työssään.

Liikenneturvallisuuustyöryhmän toimintamalli ja vuosikello

Talvi - teemat

- Pystyssä pysyminen/liukuesteet
- Ennakoiva ajo
- Aura-auton kohtaaminen
- Moottorikelkat
- Talvipyöräily

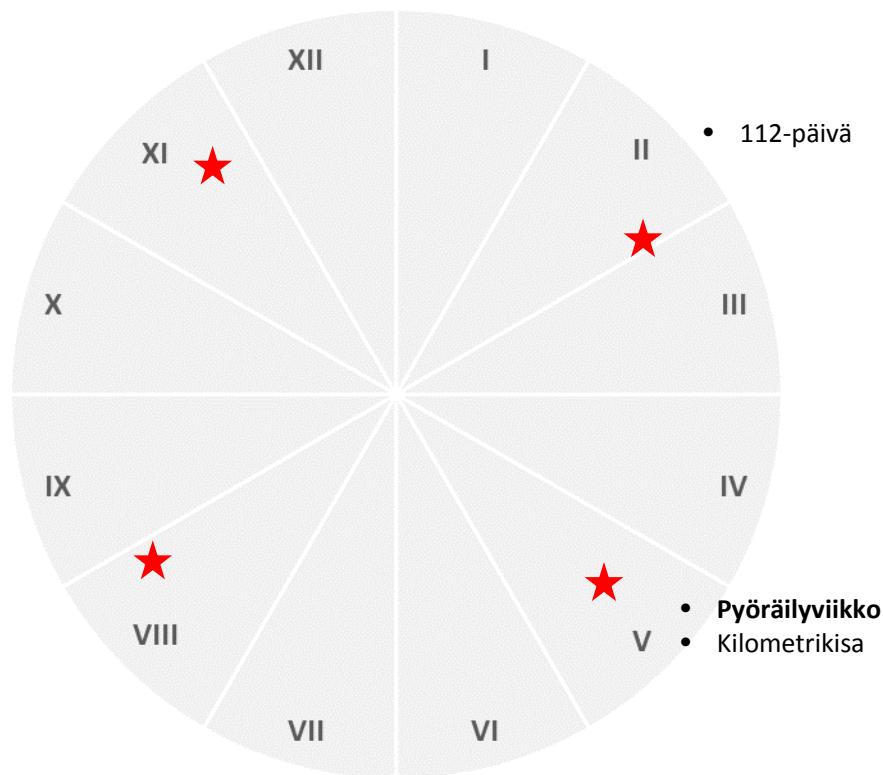
- Koulujen kilometrikisa
- Askeleet kampanja
- **Heijastinpäivä**
- Energiansäästöviikko
- **Vanhustenviikko**
- Nuorisotyön viikko

- **Liikenneturvallisuuksiikk**
- Fillarimestarikilpailu
- **Liikkujan viikko.**
- Liikennekuolematon päivä

Syksy - teemat

- Koulutien turvallisuus
- Suojatieturvallisuus
- Näkyminen
- Hirvet

★ **Liikenneturvallisuuustyöryhmän kokoukset**
kaksi kertaa vuodessa.

Kevät - teemat

- Kävely, pyöräily
- Suojatieturvallisuus
- Mopoilu
- Ajonepeudet
- Tarkkaamattomuus
- Sähköiset liikkumisvälineet

Kesä - teemat

- Ajonepeudet
- Rattijuopumus/päihteet liikenteessä
- Mönkijät
- Väsymys
- Lomaliikenne